

ชื่อเรื่อง : การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สรวย อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ผู้เขียน : สมบัติ จอมกั้น

ที่ปรึกษา : อาจารย์อรุณสิทธิ์ เมืองอินทร์

ประเภทนิพนธ์ : ภาคนิพนธ์ ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม
มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตสารสนเทศพะเยา, 2548

บทคัดย่อ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สรวย อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา ถึงกระบวนการและระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สรวย อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้นำเอาแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนมาเป็นกรอบแนวคิด คือด้านการค้นหาและสาเหตุ ด้านการวางแผนดำเนินกิจกรรมและโครงการ ด้านการร่วมมือปฏิบัติและด้านการติดตามประเมินผล โดยการใช้แบบสอบถาม กับ ผู้นำชุมชนแบบจำเพาะเจาะจง จำนวน 39 คน เพื่อหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลโดยการใช้ตารางประกอบคำบรรยาย สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี มีสถานภาพสมรสมากที่สุด มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 3,001 - 6,000 บาท การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เป็นส่วนมาก การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ด้านในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมด้านในการค้นหาปัญหาและสาเหตุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะ ผู้นำชุมชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สรวย เกี่ยวกับการค้นหาปัญหาและสาเหตุ รองลงมามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางที่ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาและสาเหตุใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาให้มากที่สุด มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการพัฒนาท้องถิ่น

- ด้านในการวางแผนดำเนินกิจกรรม ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมด้านในการวางแผนดำเนินกิจกรรมและโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3.89) โดยเฉพาะ ผู้นำชุมชน

เข้าร่วมรับฟังการประชุมขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สรวย เกี่ยวกับการวางแผนโครงการพัฒนาท้องถิ่น รองลงมามีส่วนร่วมในการวางแผนให้ประชาชน ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น อบต.แม่สรวย มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ ต่อการพัฒนาให้มากที่สุด มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการพัฒนาท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบของโครงการหรือ กิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น

- ด้านในการลงทุนและปฏิบัติงาน ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมด้านการลงทุน และปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3.60) โดยเฉพาะ ผู้นำชุมชนเป็นสมาชิกหรือผู้นำกลุ่มในการพัฒนาท้องถิ่น รองลงมามีส่วนร่วมในการเสียสละแรงงาน เวลาให้กับ อบต.แม่สรวย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการรณรงค์ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีปฏิบัติ ตามโครงการพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการบริจาคเงินช่วยเหลือโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น

- ด้านการประเมินและติดตามผล ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมด้านการประเมินและติดตามผล อยู่ในระดับมาก (3.60) โดยเฉพาะ ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการประชุมกับ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สรวย จากการปฏิบัติงานเสร็จสิ้นตามโครงการพัฒนาท้องถิ่นที่ได้วางไว้ รองลงมามีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผลในโครงการหรือกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ สามารถขอรับทราบข้อมูลค่านงบประมาณการใช้จ่ายของแต่ละโครงการ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นว่ามีการใช้ที่ถูกต้อง โปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดหรือไม่ สามารถตรวจสอบการจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีว่าตรงกับความต้องการและความเดือดร้อน ของประชาชนหรือไม่ และงบประมาณดังกล่าวใช้ไปในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านใดบ้าง

จากการศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สรวย อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาปรากฏว่า ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด (4.07) มีส่วนร่วมด้านการวางแผนดำเนินกิจกรรม อยู่ในระดับมาก (3.89) มีส่วนร่วมด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก (3.60) มีส่วนร่วมด้านการประเมินและติดตามผล อยู่ในระดับมาก (3.60)